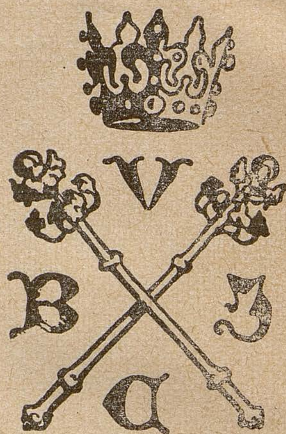
9

rca sirata

S. FRANCISZEK XAWERY

Wyznawcá, Indyiſki Apoſtoł, wielki Cudotworcá, powſzechny wſzyſtkich Pátron y Opiekun.

Przy dokończeniu Roku 1757. przez Czterdzieſtogodzinne Nabożeńſtwo w Kościele Krákowſkim SS. Piotrá y Páwłá Soc. JESU, *publicznie dla wſzyſtkich do ſzczegulnego uczczenia ná Nowy Rok P. 1758.*

Zá PATRONA PODANY.

Háſło pobożne ná tenże Rok, niech będą słowá, ktorych częſto używał ten S. Patron, prágnąc cierpieć dla Chryſtuſa: *Więcey Pánie, więcey Pánie*, á w obfitości pociech: *Doſyć już Pánie doſyć.* Ktore ſtoſowáć káżdy może ná uproſzenie łaſk przyſzłych, *Więcey Pánie użyczay łaſk Twoich w roku náſtępuiącym, więcey Pánie.* Ná podziękowánie zá łáſki: *Doſyć miałem Pánie łaſk Twoich w roku przeſzłym.*

POBUDKI
Do czci S. XAWEREGO.

PIerwſza. *Zacność z powołánia do Indyi.* Urodzenie ſwoie krwią Krolow Náwárry tykáiące ſię, oſtrego będąc dowcipu, w Páryżu Filozofii y Teo-

y Teologii Doktorem zoſtáwſzy, zálecił, á bárdziey wezwániem zá Uczniá od Ignácego; w ten czás, gdy wſpániáłe myśli z nábytey mądrości, do świeckiey Go podnośiły doſtoyności, y wnet, przez ſłużenie chorym w Szpitalach, prágnienie opowiádáć Turkom Ewángelii, poświęcenie ná Kápłáńſtwo, gotowánie ſię 40. dni do pierwſzey Ofiáry, y przez inne rożne ćwiczenia Duchowne, ſpoſobić ſię począł ná Apoſtolſtwo podziemne. A że Ociec w náukách ſię ieſzcze ćwiczącego od nich oderwáć umyślił; Stárſza Corká w Gándyi Xięni piſáłá do Oycá, áby tego nie czynił, twierdząc, iż go BOG obrał zá Apoſtołá do podziemnego świátá. To proroctwo ſtoſowáło ſię do wyroku S. Tomaſzá Apoſtołá, ktory w Indyách głoſząc Ewángelią, krzyż utkwił w ziemi, y przepowiedział; iż iák morze do krzyżá tego wyleie, przybędzie z Europy Człowiek ná ponowienie náuki moiey. Co ſię ziściło ná Xáwerym, ktory ſam o ſobie opowiedział Jákubowi Laineſowi ſen táki: iż czarnego Indyániná ná rámionách dźwigał, y tym ciężarem był obudzony.

Druga. *Cnoty Jego. Wiárá* w nim byłá gruntowna; zá ktorą krew przelać, y dążąc do Chin ná Jey ogłoſzenie, był upewniony, iż tám przychodniow więzieniem y śmiercią karzą. Nádzieiá y ufność w BOGU przedziwna, ktorą uzbroiony, dárł ſię po gorách y ſkáłách, nawáłności morża przebywał &c: przez trzy dni gdy ſię rozbił okręt ná iedney deſzce, beſpieczny iák w pokoiu ſpoczywał. W tym wſzyſtkim ſłowá Páwłá S. ponawiał: *Wſzyſtko mogę w tym, ktory mię umacnia. Miłość* Bogá nátężona, tá Go zápaláłá do prac trudnych, ſłodziłá przykrości, náráżáłá ná biciá

czár-

czártow, ktorzy Go ſmagáli áby modlitwy poprzeſtał. W Ukrzyżowánym Zbáwicielu ſzczegulnie ſię zámiłował, nád nim często płákiwał, nád zátwárdziáłemi grzeſznikámi trzymał Krucyfix, y gorliwie wołał: *Jeżeli ſerc wáſzych ten widok nie ſkruſzy, y do miłości Jezuſa nie zágrzeie, nie znaydzie ſię nic tákowego w Niebie y ná ziemi, coby was ſkruſzyć y zágrzać do miłości miáło.* O Nayświętſzey Pánnie często rozmawiał; ták ſłodko y żárliwie, że innych do rzewliwych łez y miłości ku niey pobudzał, od młodych lat bronić Jey Niepokalánego Poczęcia, y Pánieńſtwo wynośić, ślubem ſię przed Jey Ołtarzem obowiązał, ktora pobożność iák ſam wyznawał, wzniecáłá w nim wielkiego Duchá, do náwrocenia narodow, do znoſzenia prac niezmiernych, do czyſtości Anielſkiey. Tey nigdy nie utrácił, y tákie miał obrzydzenie nieczyſtych myśli, iż we śnie náwet, áż do krwi gębą y noſem pluſzczącey z niemi ſię páſował. Pokorá głęboką: w Szpitalách przemieſzkiwał, przy nogách chorych záſypiał, náwrocenie Pogan, dzieciom przypiſował, á cudá Aniołom: wielkie powodzeniá y pożytki w bliźnich łzámi oblewał, przez modlitwy Bogu ie polecał: názywáiąc ſię kiiem proſtym y drewnem. Umartwienie: przez 4. álbo pięć dni á czáſem y ſiedm nie iadał, káwałkiem chlebá y zimną wodą raz we trzy dni záśilał ſię, ná twárdych deſkách ſpoczywał, oſtremi dyſcyplinámi ciáło áż do krwi kráiał, żeláznemi paſkámi y powrozkámi ták ściſkał, że ſię w ciáło y w żyły wrzynáły. Cierpliwość Jego iák wielka! głod, prágnieniá, zimno, niedoſtátek, urągániá, prześládowániá, błotem zárzucániá, dzikość narodow chętnie ponośił; długo y nieuſtánnie, y więcey ponośić prágnął, mowiąc do Chryſtuſa

 liczne-

licznemi krzyżykámi otoczony: O Pánie toż ia mam tylko dla Ciebie cierpieć? ách niechże będzie więcey &c. Coż mowić o zwycięzeniu siebie! szpetne rány chorych cáłował, ropę z nich wysysał, nayplugáwszą się niemocą bliźnich nie brzydził, owszem tákim nayochotniey usługiwał. Ach iáka w nim żárliwość! biczował się zá grzeszniki, y tym ich pobudzał do poprawy życia. Gdy mu odradzádzáno drogę do Japonii 1300. mil odległą od Goi, y niebespieczną, mowił: Wstyd mię tám nie iecháć ná szczepienie Wiáry, gdzie kupcy dla nábycia bogactw spieszą.

Trzecia. *Dáry Boskie.* Pierwszy dar Proroctwá, Aráuzyuszowi nieludzkiemu ná chorych przepowiedział, iż w krotce umrze, á dobrá iego ubogim się dostáną, ktorych im zá życia udzieláć niechciał, y sprawdził. Chrześciánom 230, biiącym się z 5. tysięcy Sárácenow, wygráną przyobiecał, y ták się stáło. Welleiuszá bogátego kupcá zá to, że 300. czerwonych złotych chętnie dał ná iáłmużny, o dniu śmierci upewnił, y sprawdził. Podobnych Proroctw náczytáć się w Jego życiu. Drugi dar ięzykow; Do rożnych narodow, rożnemi ięzykámi mowił, chociaż się ich nigdy nie uczył, á wszyscy go zrozumieli, y ponowił Cud Apostołow po zesłániu ná nich Duchá S. Trzeci dar mądrości. Dziewięć sekt wiáry było w Jáponii, w iednym domu trzy y cztery, á swarow bez liczby, iednego Bogá, y iedney wiáry náuczáiąc, te sekty wxkorzenił, y gdy ciekáwy narod pytał się o biegu słońcá, gwiazd, grzmotách &c: iáśnie im odpowiádał. Dwie dyspputy z Bonzyuszámi, ktorych się ná 300. zgromádziło, odpráwił, między niemi z naymędrszym Fukáron-donem, spisáno rzecz do rozmowy, wybráno świád

kow

kow prawdy y ſędziow. Ci mędrcowie nápili ſię byli Pogáńſkiey Filozofii błędow: iż świát był przed wieki, ieſt wielu Bogow, duſze z iednego ciáłá do drugiego przechodzą y umieráią, człowiek wolney woli nie ma &c. Te błędy zbiiał Xáwery z záwſtydzeniem Fukárondoná, ktory wyśmiany y wypchnięty z páłácu, że uporczywie y ten błąd utrzymywał, iż ubodzy y niewiáſty w Niebie nie będą. Krol przytomny przyznał prawdę Xáwierowi, y z cáłą Go áſſyſtencyą przez ulice odprowádził do Jego mieſzkánia. Mieli z podánia Jápończykowie, iákoby Amidá Bożek ich wielkie męki ponośił, dla ich zbáwienia, w bayce odkrył prawdę Xáwery, iż Chryſtus BOG y Człowiek zá grzechy ludzkie ieſt zábity. Co ſłyſząc, topniáły od żalu ſercá ich, y rozkochłły ſię w Chryſtuſie.

Czw: *Záſługi*. Czterdź: tyśięcy Báłwánow obálił, między niemi máłpy y żáby, ktore czcili Pegueńczykowie z Krolikiem ſwoim, ktoremu gdy trzykroc ſto tyśięcy Krzyżakow, odkupuiąc Báłwánká ofiárowáno nie przyiął, á Xáwery ná proch zetrzeć go kazał y rozrucić. Opowiádał Ewángelią okrom Indow 66. Kroleſtwom, z ktorych ſię ſkłáda Jáponia; ośmiu Krolow właſną ręką ochrzcił. Bungieńſki Krol przychylny Xáweremu, we 30. lat po śmierci Jego, z Imieniem Fránciſzká, (ná dowod, że od Xáwerego Wiáry był náuczony) Chrzeſt S. przyiął, po ktorym Poſłá do Stolicy S. wyſłał. Trzykroć ſto tyśięcy mil ubiegł, właſną ręką więcey niż million Pogáńſtwá ochrzcił, więcey duſz Bogu pozyſkał, iák Grzegorz XV. mowi, niż Grecy y Rzymiánie ſwemu podbili pánowániu; więcey niżeli Heretycy przez wiele wiekow (iák Bzov:) od Chryſtuſa oderwáli.

Piąta.

Piąta. *Cudá.* We mgnieniu oká, o kilká ſet mil ſtáwał, w iednym czáſie ná morzu walczących wſpomagał, ná lądzie náuczał &c: 66. potyczek Chrześcian z Pogánámi wygrał. Gdy Ciáło Chryſtuſowe klęcząc rozdáwał, od ziemi bywał podnieſiony, przez dzieci pluiące ná báłwány y one depcące, báłwány kruſzył, rozkázuiąc im, áby nad chorémi náukę Chrześciáńſką y ſkład Apoſtolſki mowili, one leczył, ſam záś tyle chorych, kálekow, ktorych do niego ſprowadzáno, to cáłowániem, to przyciſkániem do ſiebie, to święconą wodą ich kropiąc, uzdrowił, iż Biſkupi roztrząſaiący cudá Xáwerego, liczby ich końcá doyść nie mogli. Niewiáſtá Lucia z Syny rodem od S. Xáwerego wiáry náuczona, 120. lat żyiąc, Obrazkiem Miſtrzá ſwoiego kłádąc go ná chorych, niemocy leczyłá, mowiąc: w Imię Jezuſa Chryſtuſa y Fránciſzká Xáwerego, niech cię BOG uzdrowi. Słońce iák Jozue záſtánowił, rozkázował wiátrom, nawáłnościom morſkim, y w nich tonących rátował, &c. Niebo, Ziemiá, Powietrze, Morzá, Ludzie żywi y umárli, Czárci, świádkámi Cudow Xáwerego.

Szoſta. *Opieká Jego.* Kroleſtwá Europeyſkie y podziemne, Monárchowie z Fámilią ſwoią, Miáſtá, w rożnych chorob y powietrza przygodách dozná-ią opieki Jego. Neápol przed Ołtarzem Xáwerego 29. záwieśił chorągwi, imionámi tyleż ulic wyznaczonych z nápiſem: *Dla záchowánia Miáſtá od powietrza.* Támże cudowny w Obrázie Xáwery zá Jana Kázimierzá Krolá Polſkiego przez dziecię dziwy ſpráwuiący, obiecał przyiść do Polſki, y od złego ią wybáwić. Wdzięczne opiece Jego niektore ſtrony, od zárázy y bydłá wolne, gdy odpráwiły Decennium, iáko między innemi, w Woiewodztwie [illegible]liſkim wieś Borkow, z tey przyczyny, Swięto

Opieki S. Xáwerego z pozwolenia Stolicy Apostolskiey obchodzi. Kto nabożny do Xáwerego, niech powie ieżeli nie doświádczył opieki Jego?

SPOSOB NABOZENSTWA

Do S. XAWEREGO.

DEcenna czyli Nabożeństwo przez dziesięć Piątkow, od Klemensa XII. R. 1737. Odpustem Zupełnym w pierwszy piątek, á w inne dziewięć, lat 7. y tyleż kwádrágen zálecone, od BenedyktáXIV. stwierdzone, á záczęte z tey przyczyny, iż w Zamku dziedzicznym Xáwier, krwią się pocił w piątek Krucyfix, gdy Xáwery co cierpiał w Indyách, á pocić się przestał w dzień piątkowy, w ktory Xáwery o teyże godzinie iák Chrystus ná Krzyżu, umárł; więc ná uszánowánie cierpiącego Jezusa w piątek, Piątki, ná pámiątkę 10. lat pracApostolskich w Indyách 10. piątkow obráno. *Drugie. Nowenná* czyli Nabożeństwo przez dni 9. nieprzerwáne, przez X. Máftryllá cudownie od Xáwerego uzdrowionego ustánowione, á od tegoż Swiętego widziánego ná ziemi pochwalone, skutkiem nieodmiennym łask Boskich y doświádczeniem nabożnych stwierdzone. Dzieie się dla czci Páná Jezusa cierpiącego, y Niepokalánego Poczęcia N. Pánny, y dla uszánowánia dziewiąciu Chorow Aniołow, ktorym cudá niezliczone w życiu swoim działáne przypisywał.

Antyfoná.

Modl się zá námi Swięty Fráncifzku Xáwery,
Abyśmy się stáli godnemi obietnic Páná Chrystusa.

Modl-

Modlmy ſię.

BOZE ktory wychwaláiących Ciebie wyſławiaſz, y we czci Swiętych Twoich bywaſz uczczonym, day Pánie łáſkáwy, ábyśmy, ktorzy Swiętego Fránciſzká Xáwerego Wyznawcę chwalebnie czciemy, Zasług Jego pobożney przyczyny y Opieki doználi. Przez Páná náſzego JEZUSA Chryſtuſá.

Uwagi do codziennego rozmyślánia, z liſtow tego Swiętego wyięte.

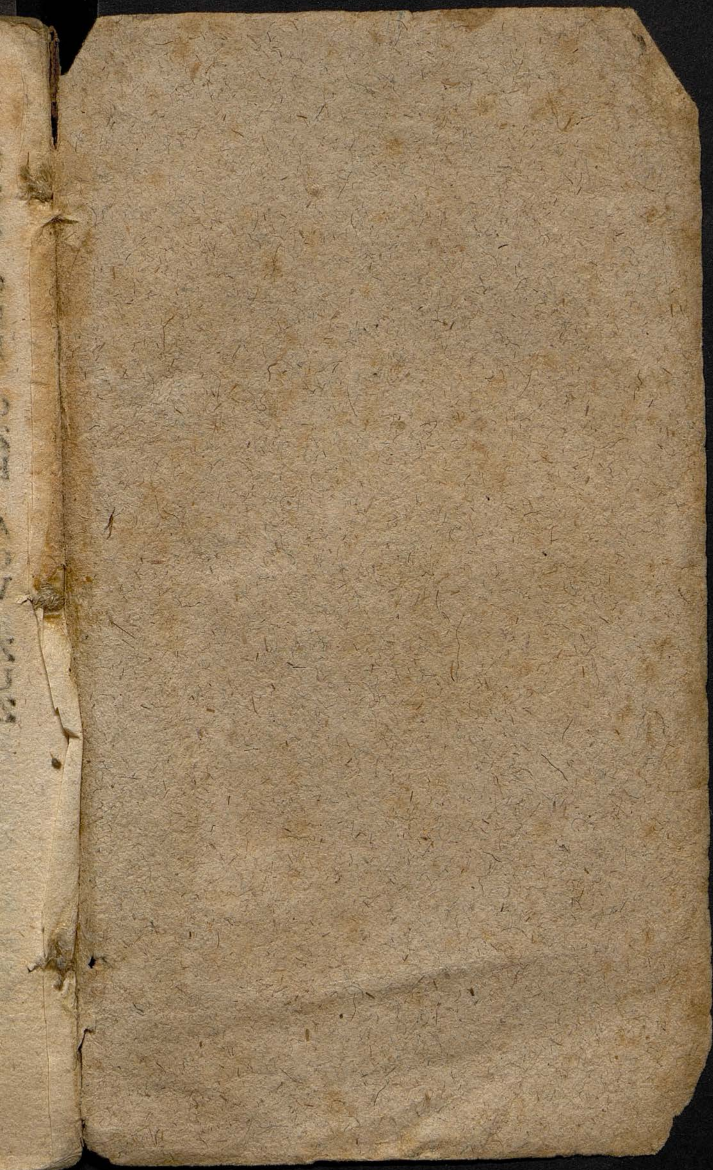
1. POſtánow ſobie żadnego czáſu dáremnie nie trácić, ponieważ káżdy ieſt drogi, y krotki, y ná to ci ieſt dány, ábyś go záżył ná ſłużbę Boſką, y zbáwienie duſzy ſwoiey. *w Księdz: 2. liść: 2.*

2. Pámiętay záwſze ná Odkupicielá twoiego ſłowá, á codziennie przez czwartą część godziny tę Boſką náukę rozmyśláiąc; proś Bogá o łáſkę ná rzetelne y ſzczere iey wyrozumienie, ktoreby z wnętrzną ſercá y duſzy uwagą złączone było, á oraz wſzyſtkiego twego nabożeńſtwá y modlitwy zákończeniem: *Co pomoże człowiekowi, choćby cáły pozyſkał świát, ieżeli ſtráci duſzę ſwoię.* *w Księdz: 3. l. 5.*

Ludŏ